

de regel niet uitvoerbaar bij voorraad (art. 1397 tot 1401 en 1495 Ger.W.).

De volgende gedeeltelijke inwerkingtreding van de hervorming is voorzien voor 1 januari 2016 en betreft onder meer de digitalisering van de uitwisseling van gegevens en stukken, de uitbreiding van het regime van de alleenzettelende rechter en een beperking van de inmenging van het Openbaar Ministerie. Op 1 september 2017 zal ook nog een nieuwe buitengerechtelijke procedure voor de invordering van onbetwiste geldschulden van kracht worden.

O.V.B.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van economisch recht wat het misbruik van een aanmerkelijke machtspositie betreft

MEDEDINGING

Belgisch mededingingsrecht – Restrictieve mededingingspraktijken

CONCURRENCE

Droit belge de la concurrence – Pratiques restrictives

Een nieuw wetsvoorstel ingediend op 13 november 2015 beoogt artikel IV.2 in het Wetboek economisch recht (WER) aan te vullen met een “relatief” verbod van misbruik van een aanmerkelijke machtspositie ten aanzien van andere ondernemingen. Met het voorstel wensen de indieners in hoofdzaak een rechtsgrond te creëren waarop kleinere ondernemingen een beroep zouden kunnen doen indien zij geconfronteerd worden met machtsmisbruik, maar dan met een lichtere bewijslast dan het huidige artikel IV.2 WER. Een aanmerkelijke machtspositie zou onder meer bestaan uit een band van economische afhankelijkheid tussen koper en verkoper, waarbij volgens de indieners voornamelijk de vraag zou moeten worden beantwoord of de kleinere onderneming daadwerkelijk kan veranderen van handelspartner. De indieners stellen voor dat aan de onderneming die deze bepaling schendt een termijn zou worden gegeven om die schending ongedaan te maken, waarna een publicatie in het *Belgisch Staatsblad* en eventueel een financiële sanctie zou volgen. Het wetsvoorstel preciseert echter niet het bijzondere sanctiemechanisme.

O.V.B.

Rechtspraak/Jurisprudence

Cour constitutionnelle 15 octobre 2015

Affaire: n° 142/2015

INTERMÉDIAIRES COMMERCIAUX

Généralités – Agent commercial – Agents bancaires et agents d’assurance – Partenariat commercial – Obligation d’information précontractuelle

TUSSENPERSONEN (HANDEL)

Algemeen – Handelsagents – Commerciële samenwerkingsovereenkomst – Precontractuele informatieverplichting

Le Titre 2 du Livre X du Code de droit économique impose des formalités précontractuelles importantes (en ce compris un délai d’attente d’un mois) à celui qui octroie à son cocontractant le droit d’utiliser une formule commerciale lors de la vente de produits ou de services. L’article X.26 du code prévoit une exception pour les agents bancaires et agents d’assurances, qui ne bénéficient donc pas de cette information précontractuelle. Dans son avis sur le projet de loi, le Conseil d’Etat avait critiqué cette exception, estimant qu’elle n’avait pas de justification adéquate. Ceci laissait présager la fin de ce régime d’exception à l’égard des agents bancaires et d’assurances, comme avait pris fin, en 1999, leur exclusion de la loi sur l’agence commerciale.

Saisie d’un recours en annulation par une union professionnelle d’intermédiaires de banque et d’assurances, la Cour constitutionnelle décida toutefois dans son arrêt du 15 octobre 2015 que cette exclusion était justifiée et ne violait pas le principe d’égalité. La Cour constitutionnelle considère, contrairement au Conseil d’Etat, que la législation existante (la loi du 22 mars 2006 pour les agents bancaires, la loi du 4 avril 2014 pour les agents d’assurances, la législation sur l’agence commerciale pour les deux) justifie que ces intermédiaires n’ont pas besoin d’être protégés par la loi sur l’information précontractuelle. Dès lors que ces agents sont légalement soumis à une connaissance du secteur et une formation poussée, ils ne peuvent, selon l’arrêt, être considérés comme la partie « plus faible » que le législateur a souhaité protéger. La motivation de l’arrêt alimentera également le débat plus large sur l’application controversée de l’information précontractuelle aux agents commerciaux en général puisque la Cour constitutionnelle, dans un de ses attendus, déduit le caractère superflu de l’information précontractuelle du fait que « les agents bancaires et agents d’assurances entrent dans le champ d’application du Titre 1er du Livre X du Code de droit économique », ce qui vaut pour tous les agents commerciaux.

O.V.B.

Hof van Cassatie 17 september 2015

Zaak: C.14.0188.N

TUSSENPERSONEN (HANDEL)

Algemeen – Commerciële samenwerkingsovereenkomst – Precontractuele informatieverplichting

INTERMÉDIAIRES COMMERCIAUX

Généralités – Partenariat commercial – Obligation d’information précontractuelle

Krachtens artikel X.30 van het Wetboek van economisch recht kan bij een commerciële samenwerkingsovereenkomst degene die het recht verkrijgt een commerciële formule te gebruiken bij de verkoop van producten of diensten, de nietigheid van de overeenkomst inroepen binnen 2 jaar na het sluiten van de overeenkomst indien bepaalde precontractuele informatieverplichtingen niet worden nageleefd.

In een arrest van 17 september 2015 preciseerde het Hof van Cassatie dat het volstaat binnen deze termijn de nietigheid van de commerciële samenwerkingsovereenkomst in te roepen. Het is niet vereist dat binnen deze termijn een vordering in nietigverklaring wordt ingesteld. Het Hof van Cassatie bevestigde eveneens dat vóór het verstrijken van de termijn van 2 jaar geen bevestiging van de nietigheid kan worden afgeleid uit de loutere uitvoering van de overeenkomst met kennis van zaken. Het hof van beroep te Gent had terecht geoordeeld dat dergelijke uitvoering gedurende anderhalf jaar het recht niet ontnemt om deze nietigheid te vorderen.

O.V.B.

Hof van beroep Luik 22 januari 2015

Zaak: 2013/rg/1165

ARBITRAGE

Overeenkomst – Rechtsmacht – Onsplitsbaarheid

ARBITRAGE

Convention – Incompétence – Indivisibilité

Twee particulieren tekenden een verkoopcompromis voor een stuk grond, samen met de plannen van het architectenbureau en een bouwvergunning. De compromis bepaalde dat de koper de facturen van het architectenbureau zou betalen en dat de verkopers ontslagen werden van alle aansprakelijkheid daaromtrent.

Omdat de betaling van de facturen uitbleef, dagvaardde het architectenbureau de verkopers en vorderde het bovendien een verbrekiingsvergoeding. De verkopers vorderden de gedwongen tussenkomst in vrijwaring van de koper.

De koper beriep zich in zijn eerste conclusie echter op het arbitragebeding in de verkoopcompromis. De verkopers betwistten niet dat dit arbitragebeding geldig was, maar stelden dat dit beding geen gevolg kon hebben door de onsplitsbaarheid van het geding tussen het architectenbureau en de verkopers enerzijds, en het geding tussen de verkopers en de koper anderzijds.

Noch de rechtbank van eerste aanleg te Namen, noch het hof van beroep te Luik volgden deze redenering van de verkopers. Het hof stelt dat onsplitsbaarheid inderdaad de rechtsmacht van de arbiters kan uitsluiten ten voordele van de rechtbank. Artikel 31 van het Gerechtelijk Wetboek, dat onsplitsbaarheid definieert als materiële

onmogelijkheid om uitspraken samen uit te voeren, moet echter strikt worden geïnterpreteerd én raakt de openbare orde. Vorderingen tot veroordeling in geld kunnen wel samenhangend zijn, maar kunnen niet onsplitsbaar zijn. Veroordelingen om te betalen en/of niet te betalen kunnen immers altijd samen uitgevoerd worden, ook als ze tegenstrijdig zijn.

Het hof geeft zelf aan dat het resultaat van deze strikte toepassing “choquerend” kan zijn. Zo zou de partij die betrokken is in zowel de gerechtelijke als de arbitrale procedure tussen twee stoelen kunnen vallen wanneer de rechter en de arbiter er een ander oordeel op nahouden. Toch gaat het hof niet in op een tendens die we bijvoorbeeld in Frankrijk wel zien, namelijk om onsplitsbaarheid een meer economische invulling te geven.

K.C.

2. BANKRECHT EN FINANCIËEL RECHT/DROIT BANCAIRE ET FINANCIER

Régine Feltkamp³, Joeri Danhieux⁴ en Gerrit Hendrikx⁵

Wetgeving/Législation

Verordening nr. 2015/1360 van de Raad van 4 augustus 2015 tot wijziging van verordening (EU) nr. 407/2010 houdende instelling van een Europees financieel stabilisatiemechanisme, Pb.L. 210 van 7 augustus 2015, in werking getreden op 8 augustus 2015

FINANCIËEL RECHT

Europees financieel recht

DROIT FINANCIER

Droit financier européen

Deze verordening nr. 2015/1360 wijzigt het regelgevend kader voor het Europees Financieel Stabiliteitsmechanisme (“EFSM”), dat voorafgaandelijk of parallel met het Europees Stabiliteitsmechanisme (“ESM”), steun verleent aan lidstaten die geconfronteerd worden met of ernstig bedreigd worden door een zware financiële verstoring, en voor wie steunverlening door het EFSM wegens uitzonderlijke praktische, procedurele of financiële redenen noodzakelijk is geworden. De wijziging beoogt te garanderen dat het EFSM enkel wordt gebruikt om de financiële stabiliteit te vrijwaren van een lidstaat die de euro als munt heeft indien er voorafgaandelijk regelingen van kracht zijn die waarborgen dat de lidsta-

3. Docent VUB, advocaat te Brussel.

4. Advocaat te Brussel.

5. Advocaat te Brussel.